

การวิเคราะห์การแปลภาพพจน์ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ

ในรายวิชาหลักการแปล 1 และหลักการแปล 2

An Analysis of Translating Figurative Language by English Major Students
in Principles of Translation I and II Classes

อาร์มภ์ เอี่ยมละออ

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ปีการศึกษา 2554

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์การแปลภาพพจน์ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษในรายวิชา หลักการแปล 1 และหลักการแปล 2
ผู้วิจัย	นายอาร์มภ์ เอี่ยมละออ
สถาบัน	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ปีที่พิมพ์	2556
สถานที่พิมพ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
แหล่งที่เก็บรายงานฉบับสมบูรณ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
จำนวนหน้างานวิจัย	74 หน้า
คำสำคัญ	การแปล ภาพพจน์ นักศึกษา ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย
ลิขสิทธิ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์การแปลภาพพจน์ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษในรายวิชาหลักการแปล 1 และหลักการแปล 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแปลภาพพจน์ และวัดระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และด้านการแปล ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแปล 1 และหลักการแปล 2 ในปีการศึกษา 2554 รวมทั้งเพื่อจัดประเภทของภาพพจน์ที่พบในแบบฝึกหัดและข้อสอบในรายวิชาหลักการแปล 1 และหลักการแปล 2 ในปีการศึกษา 2554

ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกหัดและข้อสอบในรายวิชาหลักการแปล 1 และหลักการแปล 2 ในปีการศึกษา 2554 มีการใช้ภาพพจน์ 5 ประเภท ตามการแบ่งประเภทของ เมอร์เรย์ โนว์เลส และโรซามุนด์ มูน คือ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน นามนัย และอุปลักษณ์สามัญ โดยมีสื่อเปรียบที่เป็นคำศัพท์ทางวัฒนธรรม 3 ประเภท คือ นิเวศวิทยา วัตถุ และสังคม นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า นักศึกษาได้ใช้กลวิธีการแปลภาพพจน์ 3 วิธี คือ การแปลโดยใช้ภาพพจน์ การแปลโดยไม่ใช้ภาพพจน์ และการแปลโดยใช้สำนวนไทย ซึ่งการแปลโดยใช้ภาพพจน์แบ่งออกเป็นสองวิธีย่อย คือ การแปลเป็นภาพพจน์ประเภทเดียวกับต้นฉบับและการแปลเป็นภาพพจน์ประเภทอื่น กลวิธีการแปลที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ การแปลเป็นภาพพจน์ประเภทเดียวกับต้นฉบับ รองลงมาคือการแปลเป็นภาพพจน์ประเภทอื่น และการแปลโดยใช้สำนวนไทย ตามลำดับ นอกจากนี้นักศึกษาส่วนใหญ่จะแปลภาพพจน์โดยยึดตามประเภทของภาพพจน์ในต้นฉบับแล้ว ก็ยังคงรักษาความหมายของภาพพจน์ไว้ตรงตามต้นฉบับอีกด้วย ซึ่งบ่งบอกว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษและภาษาไทยในระดับที่ดี

Research Title	An Analysis of Translating Figurative Language by English Major Students in Principles of Translation I and II Classes
Researcher	Mr. Aram Iamlaor
Institution	Huachiew Chalermprakiet University
Year of Publication	2013
Publisher	Huachiew Chalermprakiet University
Sources	Huachiew Chalermprakiet University
No. of Pages	74 pages
Keywords	translation, figurative language, students, English, Thai
Copyright	Huachiew Chalermprakiet University

ABSTRACT

The objectives of this qualitative research are to study and analyze the techniques of translating figurative language by English major students in Principles of Translation I and II classes, to evaluate their English and Thai languages skills, and to categorize figurative language found in assignments and exams in the two classes in academic year 2011.

According to the findings, there were 5 devices of figurative language which were categorized by Murray Knowles and Rosamund Moon, used in the assignments and exams – simile, metaphor, personification, metonymy, and conventional metaphor. In addition, vehicles were used in the figurative language in 3 categories of cultural words, including ecological, material, and social words. The English major students used the following techniques of translating figurative language from English into Thai and from Thai into English: translating into figurative language, translating into non-figurative language, and translating into Thai saying. In addition, translating into figurative language is categorized into 2 sub-techniques – translating into the same category of figurative language and translating into different categories of figurative language. It was found that the students mostly translated figurative language by translating into the same category of figurative language. Obviously, the students did not only maintain the original figurative language, but also conveyed the same meaning in the translated version that indicates their good level of English and Thai languages skills.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์และเจ้าหน้าที่เลขานุการคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยเฉพาะ อาจารย์ ดร.สมศรี จันทร์สม อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ และ อาจารย์รัชนิพร ศรีรักษา อาจารย์ประจำสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ อันมีค่าต่องานวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ นักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษทุกคนที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา หลักการแปล 1 และหลักการแปล 2 ในปีการศึกษา 2554 ที่ทำแบบฝึกหัดและข้อสอบในทั้งสอง รายวิชา เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัย ครั้งนี้

คุณประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้มีพระคุณ บิดาและมารดา ตลอดจนเพื่อนๆ ทุกท่านที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาโดยตลอด

ผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1: บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของหัวข้อการวิจัย.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	2
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	2
1.5 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2: ทบทวนวรรณกรรม.....	5
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการแปล.....	5
2.2 คำนิยามและประเภทของภาพพจน์.....	10
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการแปลภาพพจน์.....	13
2.4 งานวิจัยเกี่ยวกับการแปลภาพพจน์.....	17
บทที่ 3: วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
3.1 ประเภทของการวิจัย.....	22
3.2 แหล่งข้อมูล.....	22
3.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	23
บทที่ 4: ประเภทของภาพพจน์ในแบบฝึกหัดและข้อสอบในรายวิชาหลักการแปล 1 และ หลักการแปล 2.....	26
4.1 อุปมา (simile).....	26
4.1.1 อุปมาที่มีการเปรียบเทียบกับคำศัพท์วัฒนธรรมทางนิเวศวิทยา.....	27